

แนวทางการขยายผลการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี "ชุมชนเบิกบาน
อาหารปลอดภัย" ของโรงเรียนบ้านหนองคันทนา ตำบลตาเมียง
อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์

Guidelines for Expanding the Performance of the Pun Dee
Military Project "The Joyful Community Food Safety" of Ban
Nong Khanna School, Tamiang Subdistrict, Phanom Dong Rak
District Surin Province

พยอม หาญนุก^{1*} จันทิทธิพงษ์ แกรรัมย์² และชุตติไชย ไชยศรี³
Phayom Hannuke^{1*}, Jantip Khakram² and Chutichai Chaisree³

Received : March 8, 2023; Revised : April 27, 2023; Accepted : May 1, 2023

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทและสภาพโดยทั่วไปและแนวทางการขยายผลการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี “ชุมชนเบิกบานอาหารปลอดภัย” ของโรงเรียนบ้านหนองคันทนา ตำบลตาเมียง อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เลือกแบบเจาะจง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ประชาชนในชุมชนบ้านหนองคันทนา ตัวแทนหน่วยทหารพันธุ์ดี ร.23 พัน 1,3,4 ผู้นำชุมชนบ้านหนองคันทนา หมู่ที่ 5 ตำบลตาเมียง อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบ

¹⁻³ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Students of Political Science Program in Political Science, Faculty of Humanities and Social Sciences, Surindra Rajabhat University, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : Phy65za@gmail.com

Citation : Hannuke, P., Khakram, J. and Chaisree, C. (2023). Guidelines for Expanding the Performance of the Pun Dee Military Project "The Joyful Community Food Safety" of Ban Nong Khanna School, Tamiang Subdistrict, Phanom Dong Rak District Surin Province. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*. 1(6) : 19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2023.37>

บันทึกการการประชุมสนทนา และการประชุมสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาพรรณนา รายละเอียด ดีความ และอธิบายความ

ผลการวิจัย พบว่า 1) บริบทและสภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนบ้านหนองคันนา เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเนื้อที่ทั้งหมด 42 ไร่ 48.1 ตารางวา มีเขตบริการ 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านหนองคันนา หมู่ที่ 5 บ้านโนนมะยาง หมู่ที่ 6 บ้านหนองคันนาสามัคคี หมู่ที่ 8 และบ้านเกษตรสมบูรณ์ หมู่ที่ 11 มีบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด 29 คน แบ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน ข้าราชการครู 23 คน พนักงานราชการ 3 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คน มีนักเรียนมีทั้งหมด 517 คน แบ่งเป็น ชาย 256 คน และหญิง 261 คน ความต้องการของโรงเรียนด้านส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การยกระดับคุณภาพชีวิตของครูและนักเรียน 2) แนวทางการขยายผลของโครงการชุมชนเบิกบานอาหารปลอดภัย ได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ทหารพันธุ์ดี ร.23 พัน.1,3,4 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปทุมมาเกษตรอินทรีย์ปราสาทตาเมือน เกษตรอำเภอพนมดงรัก องค์การบริหารส่วนตำบลตาเมียง สถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองคันนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ชุมชนบ้านหนองคันนา ครู และนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองคันนา จากการศึกษาที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและขยายผลโครงการ "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย"

คำสำคัญ (Keywords) : พระราชดำริ, การปลูกพืชผัก, ทหารพันธุ์ดี, แนวทางการพัฒนา

Abstract

The purpose of this research is to study the context of Bannongkhanna School and to study the extension of “Happy Community, Safe Food” (Smart Soldiers Strong Army)’s results. This research is qualitative research, which has the research sample participants are Bannongkhanna School’s director, teachers, students, selected soldiers from Smart Soldiers Strong Army’s project, Moo 5 Village headman and Bannongkhanna’s villagers. The number of the participants is 100 in this research. The method of this research is structured questionnaire. The questionnaire is given to the

Citation : พยอม หาญนึก, จันทฤทธิ์ แกร่มย์ และชุติชัย ไชยศรี. (2566). แนวทางการขยายผลการดำเนินงานโครงการทหาร

พันธุ์ดี "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" ของโรงเรียนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์.

วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 1(6) : 19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2023.37>

participant and then collected by the researchers to analyze and interpret the data. Then later expand and present the results of the research

The research found that 1) Bannongkhanna School operates from kindergarten to Middle school. The school area's area covers 42 Rai 48.1 Square wah. There are four service area which are Moo 5 Bannongkhanna, Moo 6 Bannongmayang, Moo 8 Bannongkhanasammakee and Moo 11 Bankasetsomboon. There are 29 education personnel in the school: 1 director, 1 deputy director, 23 government teachers and 3 government employees. There are 517 students in Bannongkhanna School, 256 boys and 261 girls. The school aims to use the sufficient economy to teach the students encourage students to spend their free times wisely and upgrading lives of teachers and students. 2) The extension of "Happy Community, Safe Food" (Smart Soldiers Strong Army)'s results, the project was cooperated with the 23rd infantry, Prasat Tamuan community enterprise, Panomdongrak District Agriculture Office, Tamiang Subdistrict Administrative organization, Faculty of Humanities and Social Sciences Surin Rajaphat University. There is an observational study at 26th Fort SOMDEJCHAOPHRAYAMAHAKASATSUEK, Burrirum. Also, there is an internship at the school for the researcher to demonstrate the safe plantation, how to make fertilizer and giving the royal vegetable's seeds to school and the community.

Keywords : King's Speech, Plantation, Smart Soldiers Strong Army, Development Guidelines

บทนำ (Introduction)

โครงการทหารพันธุ์ดี "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2559 โดยสมเด็จพระชนนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มูลนิธิชัยพัฒนาพร้อมกับศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ร่วมกับมณฑลทหารบกที่ 26 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราชวิทยาสังคม จังหวัดบุรีรัมย์ จัดตั้งโครงการทหารพันธุ์ดีขึ้น เพื่อให้กำลังพลของกองทัพบกมีความรู้ความสามารถในการปลูกผักปลอดภัยรวมทั้งเป็น

Citation : Hannuke, P., Khakram, J. and Chaisree, C. (2023). Guidelines for Expanding the Performance of the

Pun Dee Military Project "The Joyful Community Food Safety" of Ban Nong Khanna School, Tamiang Subdistrict, Phanom Dong Rak District Surin Province. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*. 1(6) :

19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2023.37>

พืชผักที่มีคุณภาพได้มาตรฐานในการที่จะนำมาบริโภคและลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของกำลังพลแต่ถ้าเหลือจากการนำไปบริโภคแล้วก็นำไปจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้เสริมให้กับครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, 2566)

บ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ ได้เข้าร่วมโครงการทหารพันธุ์ดี "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" เมื่อปี พ.ศ. 2562 ได้รับเมล็ดพันธุ์ผักพระราชทาน โดยมูลนิธิชัยพัฒนา เจ้าหน้าที่ทหารพันธุ์ดี ที่เข้าไปอบรมเกี่ยวกับการปลูกพืชผักที่ปลอดภัยและการทำปุ๋ยหมักที่ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ อำเภอมะขาม จังหวัดชัยภูมิ ได้เข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผักที่ปลอดภัยและสาธิตการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักจากหน่อกล้วยและได้พาชาวบ้านในชุมชนและนักเรียนไปศึกษาดูงานที่โครงการทหารพันธุ์ดี (ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราชวิทยาสังคม) จังหวัดบุรีรัมย์ และใน ปี พ.ศ. 2562 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ได้มีโครงการยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น 20 ปี เข้ามาในชุมชนบ้านหนองคันนาเป็นโครงการต่อเนื่องมาจนถึงปี 2565 เช่น โครงการต้นกล้าอาสาเรียนรู้ภูมิปัญญาวิถีเกษตรพอเพียงวิถีพอ (https://www.youtube.com/watch?v=TyOyhPcZnVU) โครงการบ้านหม่อม พืชผักสวนครัวรั้วกินได้ 9+10 ครัวเรือนต้นแบบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและขยายผลอีก 10 ครัวเรือน โดยการประสานความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองคันนา พัฒนาชุมชน เกษตรอำเภอนมดงรัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและจิตอาสา การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนทำให้ชุมชนมีความสามัคคีทำให้บ้านเรือนน่าอยู่มีพืชผักที่ปลอดภัยไว้รับประทานเพื่อเพิ่มความมั่นคงทางอาหาร ดังนั้นเพื่อเป็นการขยายผลที่ต่อเนื่อง และชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้เรียนรู้และสู่การปฏิบัติร่วมกันและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของรัชกาลที่ 9 โดยการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในพื้นที่และลดการพึ่งพาจากภายนอก ก่อให้เกิดความเอื้อเฟื้อต่อกันในชุมชน

เพื่อการขยายผลของโครงการทหารพันธุ์ดี "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" ที่สามารถพึ่งพาตัวเองได้ สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องการศึกษาบริบทและสภาพทั่วไป แนวทางและวิธีการขยายผลโครงการ "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" ด้วยความร่วมมือร่วมใจกับเครือข่ายประชาชนชุมชนบ้านหนองคันนา เพื่อสร้างพื้นฐานให้กับคนในชุมชนและโรงเรียน ให้พออยู่พอกินแบ่งปันและยังเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ปลูกต่อได้อีก ซึ่งเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อไป

Citation : พยอม หาญนึก, จันทฤทธิ์ แกรรัมย์ และชุดิไซ ไชยศรี. (2566). แนวทางการขยายผลการดำเนินงานโครงการทหาร

พันธุ์ดี "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" ของโรงเรียนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์.

วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 1(6) : 19-30; DOI : https://doi.org/10.14456/jasrru.2023.37

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาบริบทและสภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนบ้านหนองคันนา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการขยายผลการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี “ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย” ของโรงเรียนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมดรัก จังหวัดสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อนำเสนอแนวทางการขยายผลสู่โรงเรียนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมดรัก จังหวัดสุรินทร์ และชุมชนอื่นบริเวณใกล้เคียง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้
 - 1.1 ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมดรัก จังหวัดสุรินทร์
 - 1.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมดรัก จังหวัดสุรินทร์
 - 1.3 ประชาชนในชุมชนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมดรัก จังหวัดสุรินทร์
 - 1.4 ตัวแทนทหารพันธุ์ดี ร.23 พัน 1,3,4
 - 1.5 ผู้นำชุมชนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมดรัก จังหวัดสุรินทร์
2. เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure in-Depth Interview) หรือแบบบันทึกการประกมนสนทนาสำหรับผู้วิจัยได้กำหนดข้อคำถาม และบันทึกการประกมนสนทนาจากการให้ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมและคน
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการประกมนสนทนากลุ่ม (Focus Groups Discussing) โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินรายการ ควบคุมการประกมนสนทนาและตั้งคำถาม ไปยังผู้เข้าร่วมการประกมนสนทนาได้สนทนาให้ความคิดเห็น

Citation : Hannuke, P., Khakram, J. and Chaisree, C. (2023). Guidelines for Expanding the Performance of the

Pun Dee Military Project "The Joyful Community Food Safety" of Ban Nong Khanna School, Tamiang

Subdistrict, Phanom Dong Rak District Surin Province. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*. 1(6) :

19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2023.37>

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้แบบบันทึกรายการประชุมสนทนา และนำข้อมูลที่ได้ จากการประชุมสนทนากลุ่มนั้นวิเคราะห์เนื้อหาพรรณนารายละเอียด ดีความ และอธิบายความ โดยใช้วิธีอุปนัย (Analysis Induction) พร้อมกับการจัดทำรายการกลุ่มข้อสนเทศ (Text Grouping) ประกอบศึกษาแนวทางการขยายผลการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี “ชุมชนเบิกบานอาหารปลอดภัย” ของโรงเรียนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมดรัก จังหวัดสุรินทร์ โดยอาศัยหลักการเหตุผลลำดับความสัมพันธ์การเกิดก่อน หลัง (Birth Order)

ผลการวิจัย (Research Results)

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการขยายผลการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี “ชุมชนเบิกบานอาหารปลอดภัย” ของโรงเรียนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมดรัก จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1) บริบทและสภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมดรัก จังหวัดสุรินทร์ พบว่า โรงเรียนเปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเนื้อที่ทั้งหมด 42 ไร่ 48.1 ตารางวา มีเขตบริการ 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านหนองคันนา หมู่ที่ 5 บ้านโนนมะยาง หมู่ที่ 6 บ้านหนองคันนาสามัคคีหมู่ที่ 8 และบ้านเกษตรสมบูรณ์ หมู่ที่ 11 มีบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด 29 คน แบ่งเป็น ผอ. 1 คนรองผอ. 1 คนข้าราชการครู 23 คนพนักงานราชการ 3 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คนมีนักเรียนทั้งหมด 517 คนแบ่งเป็นชาย 256 คน หญิง 261 คน ความต้องการของโรงเรียนบ้านหนองคันนาในด้านการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์หลังเลิกเรียน ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพชีวิตของครูและนักเรียนเพื่อจะได้ทานผักที่ปลอดภัยและสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์เกษตรอำเภอมดรักกรมพัฒนาที่ดินจังหวัดสุรินทร์วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์ปราสาทตาเมือน หน่วยทหารพันธุ์ดี ร. 23. พัน 1,3,4 รพ.สต.บ้านหนองคันนา ทำให้โรงเรียนบ้านหนองคันนามีผักที่ปลอดภัยไว้รับประทานและมีการเลี้ยงปลาเลี้ยงไก่ไข่เพื่อประกอบอาหารกลางวันให้กับเด็กนักเรียน

2) แนวทางการขยายผลของโครงการทหารพันธุ์ดี “ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย” พบว่า ได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ทหารพันธุ์ดี ร.23 พัน.1,3,4 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ย

Citation : พยอม หาญนึก, จันทฤทธิ์ แกรรัมย์ และชุดิไชย ไชยศรี. (2566). แนวทางการขยายผลการดำเนินงานโครงการทหาร

พันธุ์ดี “ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย” ของโรงเรียนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมดรัก จังหวัดสุรินทร์.

วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 1(6) : 19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2023.37>

หมักเกษตรอินทรีย์ปราศาทาเมื่อณ เกษตรอำเภพนมดงรัก องค์การบริหารส่วนตำบลตาเมียง สถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองคันทนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ชุมชนบ้านหนองคันทนา ครู และนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองคันทนา จากการที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและขยายผลโครงการ "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" อีกทั้งโรงเรียนบ้านหนองคันทนาร่วมกับชุมชน โดยการพาชาวบ้านในชุมชนบ้านหนองคันทนาและนักเรียนไปศึกษาดูงานอบรมให้ความรู้แล้วนำมาลงมือปฏิบัติจริงผลผลิตที่ได้ นำไปบริโภคและแบ่งปันเหลือจากนั้นนำไปขายเพื่อเพิ่มรายได้ลดรายจ่ายให้กับครัวเรือนบางส่วนเก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์ไว้ปลูกและขยายผลซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำริของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีว่า “ช่วยพัฒนาของเรา มีจุดมุ่งหมายในเรื่องการทำให้คุณภาพชีวิต ของประชาชนดีขึ้น ทั้งในด้านความเป็นอยู่ การอาชีพและสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ส่วนสำคัญของเราคือการเกษตร ปัจจัยสำคัญของการเกษตร นอกจากจะเป็นเรื่องน้ำและดินแล้ว การมีพันธุ์พืชที่ดีให้กับเกษตรกรปลูกเป็นเรื่องที่สำคัญมาก อีกอย่างหนึ่งคือการที่ตนเองจัดการเอง ทำให้เราได้ศึกษาวิธีการว่าพันธุ์ต่าง ๆ นอกจากจะทำให้มีปริมาณมากขึ้นแล้ว คุณภาพที่จะเหมาะสมในแต่ละแห่งจะอย่างไร เพราะถ้าเราทำเองจะทราบตรงไหน ต้องทำอย่างไร เป็นความรู้ของพวกเราทุกคนด้วย”

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการขยายผลการดำเนินงานโครงการอาหารปลอดภัย “ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย” ของโรงเรียนบ้านหนองคันทนา ตำบลตาเมียง อำเภพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์” ผู้วิจัยนำเอาประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1) บริบทและสภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนบ้านหนองคันทนา พบว่า เปิดการสอนระดับอนุบาล 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 3 มีเนื้อที่ทั้งหมด 42 ไร่ 48.1 ตารางวา มีเขตบริการ 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านหนองคันทนา หมู่ที่ 5 บ้านโนนมะยาง หมู่ที่ 6 บ้านหนองคันทนาสามัคคี หมู่ที่ 8 และบ้านเกษตรสมบูรณ์ หมู่ที่ 11 มีบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด 29 คน ผอ. 1 คน รองผอ. 1 คน ข้าราชการครู 23 คน พนักงานราชการ 3 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คน มีนักเรียนทั้งหมด 517 คน แบ่งเป็นชาย 256 คน หญิง 261 คน ปัญหาความต้องการของโรงเรียนบ้านหนองคันทนาทั้งในด้านการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพล

Citation : Hannuke, P., Khakram, J. and Chaisree, C. (2023). Guidelines for Expanding the Performance of the

Pun Dee Military Project "The Joyful Community Food Safety" of Ban Nong Khanna School, Tamiang Subdistrict, Phanom Dong Rak District Surin Province. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*. 1(6) :

19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2023.37>

ชาเสน และสุมิตรชา ชาเสน (2564 : 496-498) พบว่า เด็กนักเรียนและคณะครูได้เล็งเห็นความสำคัญของการปลูกผักที่ปลอดภัยไว้รับประทานเองและสร้างจิตสำนึกให้กับเด็กสามารถพึ่งพาตัวเองได้และยังนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันในครอบครัวสร้างความภูมิใจให้กับครูและนักเรียนที่ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลาในการทำการเกษตรที่โรงเรียน

2) แนวทางการขยายผลของโครงการชุมชนเบิกบานอาหารปลอดภัย พบว่า ได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ทหารพันธุ์ดี ร.23 พัน.1,3,4 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปทุมหมักเกษตรอินทรีย์ ปราสาทตาเมือน เกษตรอำเภอมณฑรัก องค์การบริหารส่วนตำบลตาเมียง สถานีพัฒนาที่ดิน สุรินทร์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองคันนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ชุมชนบ้านหนองคันนา ครู และนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองคันนา จากการที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและขยายผลโครงการ "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" สอดคล้องกับพระราชดำริของ กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (<https://fb.watch/iAMlAvCy/>) ทรงติดตามทอดพระเนตรผลการดำเนินงาน โครงการทหารพันธุ์ดี "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2564 (ชมออนไลน์) ณ บ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมณฑรัก จังหวัดสุรินทร์ ทรงติดตามครอบครัวที่เข้าร่วมโครงการตั้งแต่เริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2562 จำนวน 5 ครัวเรือน เช่น 1. นางทวี สาคเรศ ปัจจุบันนายกิตติศักดิ์ ชะรัรัมย์ เป็นผู้ดำเนินการแทน 2. นายวีระชัย แวกรัมย์ 3. นางพยอม หาญนิก 4. นางจำปี โภคทรัพย์ และ 5. นางสาวสุลาวัลย์ โคตรบุปผา และทรงพระราชทานเมล็ดพันธุ์ผัก เป็ด ไก่และกบ ให้แก่ประชาชนชาวบ้านหนองคันนาและโรงเรียนบ้านหนองคันนาเพื่อนำไปปลูกและขยายผลต่อไป ดังพระราชดำรัสที่ว่าบริบทบ้านหนองคันนา เหมาะแก่การปลูกพืชผักและเลี้ยงสัตว์ นำผลผลิตที่ได้มาบริโภคไม่ต้องซื้อจากตลาด ทำให้มีความมั่นคงทางอาหาร ให้พึ่งพาตัวเองขอให้ขยันและลงมือทำเอง จากปี 2562 โรงเรียนบ้านหนองคันนา ได้เข้าร่วมโครงการทหารพันธุ์ดี "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" จากการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทำการขยายผลจากชุมชนสู่โรงเรียนบ้านหนองคันนา จนถึงปัจจุบันทำให้โรงเรียนมีพืชผักที่ปลอดภัยไว้รับประทานที่เหลือยังนำกลับไปรับประทานที่บ้านและแบ่งปันให้กับชาวบ้านในชุมชนบ้านหนองคันนา และบริบทในโรงเรียนสวยงามด้วยพืชผัก นักเรียนมีความสนใจในการปลูกผักมากขึ้นที่เกิดจากการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงเกิดความภูมิใจในการลงมือปลูกเองและรับประทานเองที่เหลือแบ่งกลับไปทานที่บ้านและยังนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับครอบครัวของตนเองและยังขยาย

ผลไปสู่ชุมชนใกล้เคียง ทุกกิจกรรมที่ปฏิบัติครูและนักเรียนได้มีส่วนร่วมส่งเสริมและเผยแพร่ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ"ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย"ได้ดียิ่งขึ้น

ภาพที่ 1 โครงการชุมชนเบิกบานอาหารปลอดภัยโรงเรียนบ้านหนองคันนา

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง การบริโภคผักที่ปลอดภัย

Citation : Hannuke, P., Khakram, J. and Chaisree, C. (2023). Guidelines for Expanding the Performance of the

Pun Dee Military Project "The Joyful Community Food Safety" of Ban Nong Khanna School, Tamiang

Subdistrict, Phanom Dong Rak District Surin Province. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*. 1(6) :

19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2023.37>

1.2 ควรให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจาก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน ส.อบต. ผอ.รพ.สต. ทหารพันธุ์ดี ครู นักเรียน และชาวบ้านในชุมชน พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการร่วมกันเพื่อจะได้เข้าใจและเข้าใจถึงความต้องการของชุมชนที่แท้จริง

1.3 สร้างความรู้ความเข้าใจและถอดบทเรียนในการปลูกพืชผักการศึกษาริบทและการขยายผล นำมาวิเคราะห์และต่อยอดต่อไป

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อโครงการ "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการ "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" ต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

ชลันดา จำปาทอง, อธิมาตร เพิ่มพูน และวันชัย สุขตาม. (2565). แนวทางการพัฒนาสู่การเป็นพลเมืองคุณภาพของชุมชนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมดรัก จังหวัดสุรินทร์. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 6(1) : 15-26.

ชมนาด พจนามาตร์, สมบูรณ์ จัยวัฒน์, สงกรานต์ ก้อนแก้ว และนงลักษณ์ จันทรแก้ว. (2555). การพัฒนาศักยภาพชุมชนในการจัดการหมู่บ้านอาหารปลอดภัย. พยาบาลสาร. 39(1) : 35-45.

สุรพล ชาเสน และสุมิตา ชาเสน. (2564). บทบาทและหน้าที่ของพลเมืองตามแบบนวนวิถีประชาธิปไตยในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นภายใต้นโยบายประชารัฐ: กรณีศึกษาชุมชนดงฟ้าห่วน บ้านหนองมะนาว หมู่ที่ 7 เทศบาลตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์. 6(3) : 496-498.

ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ. (2016). The Chaipattana Foundation. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : www.Chaipat.or.th. สืบค้น 27 มกราคม 2566.

หน่วยเฉพาะกิจทหารพรานที่ 26. (2566). การดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย". [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.facebook.com/pran26taskforce/videos/>. สืบค้น 3 มีนาคม 2566.

Citation : พยอม หาญนึก, จันทรีพิทย์ แก้วรัมย์ และชุดิไชย ไชยศรี. (2566). แนวทางการขยายผลการดำเนินงานโครงการทหาร

พันธุ์ดี "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" ของโรงเรียนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมดรัก จังหวัดสุรินทร์.

วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 1(6) : 19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2023.37>

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.). (2566). **ข่าวประชาสัมพันธ์ภารกิจรับเสด็จ**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.rdpb.go.th/th/News/Royal-Activities-c87/>. สืบค้น 27 มกราคม 2566.

วันชัย สุขตาม. (2562). **"ต้นกล้าอาสา" โครงการราชภัฏจิตอาสา มรภ.สุรินทร์**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.youtube.com/watch?v=TyOyhPcZnVU>. สืบค้น 27 มกราคม 2566.

Citation : Hannuke, P., Khakram, J. and Chaisree, C. (2023). Guidelines for Expanding the Performance of the

Pun Dee Military Project "The Joyful Community Food Safety" of Ban Nong Khanna School, Tamiang Subdistrict, Phanom Dong Rak District Surin Province. **Journal of Academic Surindra Rajabhat**. 1(6) :

19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2023.37>

Citation : พยอมน หาญนีก, จันทรีทิพย์ แวกรัมย์ และชุติชัย ไชยศรี. (2566). แนวทางการขยายผลการดำเนินงานโครงการทหาร

พันธุ์ดี "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" ของโรงเรียนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอมโนรมย์ จังหวัดสุรินทร์.

วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 1(6) : 19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2023.37>